

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e

Az ügy száma: Mfv.X.10.035/2020/3.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke
. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
. Stark Marianna bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője:
. Lokár Gábor Antal ügyvéd

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője:
..... kamarai jogtanácsos

A per tárgya: tanulmányi szerződésből eredő tartozás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Fővárosi Törvényszék 7.Mf.680.183/2019/8.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 52.M.1454/2017/29.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 7.Mf.680.183/2019/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 81.585 (nyolcvanegyezer-ötszáznyolcvanöt) felülvizsgálati eljárási illeték az államot terheli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2001. január 1-től állt a P... M... R...-f... alkalmazásában pszichológus munkakörben. Munkaköri feladatai közé tartozott a bűnügyi szervek felkérése alapján a szakértői vizsgálatok elvégzése és a szakvélemények elkészítése. 2011. április 1-jével átszervezés folytán a **B... Sz... és K... I...** állományába helyezték.
- [2] A felperes munkaköri leírása szerint beosztása pszichológus, munkaköréhez előírt képesítési követelmény: egyetemi végzettség és szakképzettség, szakvizsga. Feladatai között szerepelt pszichológiai vizsgálatok elvégzése szakértői és szaktanácsadói minőségben, különböző pszichés mechanizmusok, karakterek, élettörténetek feltárása pszichikailag beteg személyek kiszűrése céljából, mentálhigiénés tevékenység végzése, gyermekkorú sértettek és tanúk kihallgatásában való közreműködés, a f... és P... megyei fogdák fogvatartottainak mentálhigiénés támogatásában való segítségnyújtás.
- [3] Az 1313/2016. (VI. 13.) Kormányhatározat döntött arról, hogy az **I... Sz... és K... I...**ek, valamint a **B... Sz... és K... I...** (...) összefonódásával új költségvetési szerv jön létre. Ennek eleget téve a 350/2016. (XI. 18.) kormányrendelettel jogutód szervként 2018. január 1. napjával létrejött a **N... Sz... és K... K...** (...).
- [4] A felperes igazságügyi jogviszonyát 2017. január 20-án kelt okirattal, január 1-jei hatállyal módosították, amely szerint a **B... Sz... és K... I... B... T... Főosztály P... és K... Osztály** munkahelyről a felperes neve **Á... I... Sz... Igazgatóság O... I... I... P... és Sz... Osztály** munkahelyre helyezték.
- [5] A felperes 2013. szeptember 23-án kelt levelében kérelemmel fordult a **B... Sz... és K... I...** igazgatójához, Dr. **N... G...**hoz, amelyben klinikai szakpszichológusi képzésre vonatkozó tanulmányi szerződés megkötését kezdeményezte.
- [6] Ezt követően 2013. október 8-án a felek között létrejött a tanulmányi szerződés. Ebben a képzésben résztvevő felperes vállalta, hogy a P... T... B... Kar levelező munkarendű, önköltséges finanszírozási formában klinikai szakpszichológus szakos képzésén 2013-2014. tanévben megkezdett tanulmányait várhatóan 2017. június 30-áig befejezi a 8 féléves képzésre tekintettel. A tanulmányi szerződés ... pontja részletesen tartalmazta a munkáltató által vállalt kötelezettségeket. A szerződés ... pontja alapján a felperes arra vállalt kötelezettséget, hogy a képzettséget igazoló bizonyítvány bemutatásának napját követő 3 évig a **B... Sz... és K... I...**nél mint munkáltatónál fennálló jogviszonyát fenntartja.
- [7] A 13/2016. (VI. 13.) Kormányhatározat alapján az **I... Sz... és K... I...**, valamint a **B... Sz... és K... I...**ek összeolvadtak, új költségvetési szervként jött létre a felperes neve. Felperes kinevezését 2017. január 1-jével módosították, eszerint a felperes neve **Á... I... Sz... Igazgatóság O... I... I... P... és Sz... Osztály** munkahelyre került szakértőjelölt (pszichológus) munkakörbe.
- [8] A felperes 2017. március 24-én levélben fordult az alperes munkáltatói jogkörgyakorlójához, előadva, hogy 2011-ben poligráfus vizsgálóként létesített jogviszonyt, majd akarata ellenére helyezték pszichológus státuszba. Munkaköri leírásában rögzített szakértői tevékenység végzésére képzettsége nem volt. A tanulmányi szerződés létrejöttékor nem volt látható, hogy milyen változáson megy majd keresztül a szervezet. Ezért a munkáltató érdekkörében beállott jelentős változásokra tekintettel szüntette meg jogviszonyát, és kérelmezte a tanulmányi szerződés megszüntetéséhez, és az abból fakadó kötelezettség alóli mentesüléshez a főigazgató hozzájárulását.
- [9] Az alperes 2017. április 28-án kelt okirattal, 2017. április 30-ai hatállyal közös megegyezéssel megszüntette a felperes jogviszonyát. Az okiratban rögzítették, hogy a tanulmányi szerződésből eredően a felperest visszafizetési kötelezettség terheli.

- [10] Az alperes 2017. május 29-én számú okiratban felszólította a felperest, hogy a tanulmányi szerződés megszegéséből adódó 815.850 forint tartozását fizesse vissza az alperesnek.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme és viszontkeresete

- [11] A felperes keresetében a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 229. § (2) bekezdésében foglaltakra hivatkozva állította, hogy a tanulmányi szerződés semmis. Munkaköri feladatai folytán igazságügyi szakértői véleményeket készített, önállóan igazságügyi szakértői tevékenységet látott el. Erre tekintettel a tanulmányi szerződésből eredő követelés hatályon kívül helyezését és az alperes 640.000 forint tandíj, valamint 500.000 forint sérelemdíj megfizetésére kötelezését igényelte.
- [12] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, egyben viszontkeresetet terjesztett elő 815.850 forint tanulmányi szerződésből eredő tartozás megfizetésére. Előadta, hogy az alperes, illetőleg jogelődje nem kötelezte a felperest tanulmányok végzésére. A felperes a munkakörét, illetőleg kinevezés módosítását elfogadta, azt utólag nem vitathatja. A jogvitát meghaladó kérdés az, hogy a szakértői törvény alapján milyen volt az eljárásrend a szakértői intézetben. A felperes pszichológusi munkakört látott el, amely azonban nem azonos az igazságügyi pszichológus feladataival. A felperes - maga által sem vitatottan - nem rendelkezett a 9/2006. (II. 27.) IM rendeletben foglalt és előírt szakképesítéssel, ezért kezdeményezte a végzettség megszerzése érdekében a tanulmányi szerződés megkötését. Az alperes igazságügyi pszichológus szakértői feladatok ellátására a felperest nem kötelezte. Mivel a tanulmányi szerződésben foglaltakat nem teljesítette, ezért köteles az alperes által nyújtott támogatást visszafizetni.
- [13] A felperes érdemi ellenkérelmében kérte a viszontkereset elutasítását, és változatlanul arra hivatkozott, hogy a tanulmány szerződés az Mt. 229. § (2) bekezdés b) pontjába ütközően semmis. Utóbb keresetétől 2017. november 26-án elállt, ezért az elsőfokú bíróság a pert a felperes kereseti kérelme vonatkozásában jogerősen megszüntette, és csak a viszontkeresetben foglaltakat vizsgálta.

Az első- és a másodfokú bíróság ítélet

- [14] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 52.M.1454/2017/29. számú ítéletében kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek tanulmányi szerződésből fakadó követelés címén 815.850 forintot és ennek kamatát, valamint perköltséget. Kimondta, hogy az eljárási illeték az államot terheli.
- [15] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény (a továbbiakban: Iasz.) 11. § (1) bekezdésére, 92. § (1) bekezdésére, valamint a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (továbbiakban: Kjt.) 21. § (1) bekezdésére, 2. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Mt. 229. § (2) - (6) bekezdésére, valamint a perbeli időben hatályos, az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló 2005. évi XLVII. törvény 2. § (2) bekezdés, 3. §-a és 27. §-ában foglaltakra. Hivatkozott továbbá az Igazságügyi Szakértői Szaktestületekről, valamint az azokhoz kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételekről szóló 9/2006. (II. 27.) IM rendelet 2. számú mellékletében foglaltakra megállapítva, hogy mindekre tekintettel a viszontkereset megalapozott.
- [16] Az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtette, hogy a felperes által készített szakértői vélemények tárgya kiskorú veszélyeztetése, illetve különféle szexuális, illetőleg erőszakos jellegű bűncselekmények megítélése volt. Az ügyekben a felperes adott pszichológus szakértői véleményt pszichológus szakértőként, eseti pszichológus szakértőként igazságügyi pszichológus szakértővel együtt. A felperes álláspontja szerint igazságügyi szakterületen adott igazságügyi szakértői véleményt, ám

ezen cím használatára nem volt jogosult, ezért nem így írta alá. Felperes arra hivatkozott, hogy a szakértői törvény 27. § (3), (4) bekezdése alapján a Sz... I... nevében kizárólag igazságügyi szakértő járhat el abban az esetben, ha igazságügyi szakértői szakterületen ad véleményt. Az I... Sz.... I... nem kizárólag igazságügyi szakvéleményt ad, hanem szakvéleményt is olyan területen, ami nem minősül igazságügyi szakértői szakterületnek.

- [17] Az elsőfokú bíróság ítéletében rámutatott arra, hogy nem volt feladata tételesen megvizsgálni, hogy az alperes által kimutatott ügyekben a kirendelés tárgya minden esetben az igazságügyi szakértői működésről szóló 31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet 20. §-a alá tartozó igazságügyi szakkérdésben történt-e és a törvénynek megfelelt-e a szakvélemény. Elképzelhető, hogy a felperes adott ügyekben nem jogszerűen járt el, amennyiben ilyen történt, akkor a munkáltató jogellenesen foglalkoztatta őt, ebből azonban nem következik, hogy a képesítés megszerzésére a munkáltató kötelezte. A felperes a Kjt. 2. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Mt. 54. § (2) bekezdése alapján megtagadhatta volna az utasítás teljesítését, mert annak végrehajtása munkaviszonyra vonatkozó szabályba ütközik.
- [18] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a jogvita eldöntése során nyomatékosan kellett értékelni, hogy a felperes maga kezdeményezte a tanulmányi szerződés megkötését, levelében nem a jogellenes foglalkoztatására, hanem arra hivatkozott, hogy előmenetele szempontjából lenne ez számára fontos.
- [19] Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a 2013. október 8-án létrejött tanulmányi szerződés nem semmis. Miután a felperes nem tett eleget a tanulmányi szerződés pontjában foglalt kötelezettségének, jogviszonyát 3 évig nem tartotta fenn, a képesítést nem szerezte meg, ezért visszafizetési kötelezettség terheli. Az elsőfokú bíróság utalt a BH2008.226. számú eseti döntésre, amely szerint, ha a munkavállaló a tanulmányi szerződésben vállalt kötelezettségét határidőben nem teljesíti, a munkáltató jogszerűen kötelezheti a felvett támogatás visszafizetésére.
- [20] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 7.Mf.680.183/2019/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a viszontkeresetet elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen a felperesnek első- és másodfokú perköltséget azzal, hogy a le nem rótt elsőfokú és fellebbezési illetéket az állam viseli.
- [21] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen tárta fel, de nem megfelelő jogszabályi rendelkezéseket alkalmazott.
- [22] A tanulmányi szerződés megkötése 2013. október 8-án az új Mt. hatálya alatt történt. Az elsőfokú bíróság ... és számú tárgyalási jegyzőkönyvben adott bizonyítási kioktatást a feleknek, amely azonban részben téves volt. A kioktatás a régi Mt-n alapult, és úgy hangzott, hogy a perben az alperest terheli annak bizonyítása, hogy a felperes a tanulmányi szerződésből eredő kötelezettségét megszegte, ezért a viszontkeresetben megjelölt összegű tartozás áll fenn. Ugyanilyen tartalmú kioktatást adott a bíróság utóbb azon helyes kiegészítéssel, hogy a felperest terheli annak bizonyítása, miszerint a tanulmányi szerződés semmis, mert arra a munkáltató kötelezte a munkavállalót.
- [23] A hatályos Mt. 229. § (6) bekezdése a korábbi Munka Törvénykönyve, azaz a 1992. évi XXII. törvény (régí Mt.) 113. § (2) bekezdésével szemben további követelményt támaszt a szerződésszegésen túl a nyújtott támogatás visszaköveteléséhez. Előírja, hogy a munkáltató a támogatást akkor követelheti vissza, ha a munkavállaló a tanulmányi szerződésben foglaltakat megszegi és a tanulmányi szerződéstől elállt. Automatikusan a tanulmányi szerződés a munkavállaló lényeges szerződésszegése okán nem szűnik meg. Az Mt. ezen része kógens, attól a felek az Mt. 43. § (1) bekezdésének általános szabályai szerint legfeljebb a munkavállaló javára térhetnek el. A törvény miniszteri indoklása is hangsúlyozza, hogy a munkáltató számára elállási jogot biztosít a 229. § (6) bekezdése, tehát automatikusan a tanulmányi szerződés a munkavállaló lényeges szerződésszegése okán nem szűnik meg. A munkavállaló szerződésszegése megnyitja a munkáltató törvényes elállási jogát, ami azonban eshetőleges, a munkáltató mérlegelési jogkörébe

tartozik, hogy azzal él-e. Ha a szerződésszegés miatt eláll, akkor követelheti vissza a nyújtott támogatást. Önmagában a tanulmányi szerződés ... pontja alapján nem követelhető vissza a már nyújtott szolgáltatás, arra ugyanis csak az elállással együtt van mód.

- [24] A helytelen bizonyítási kioktatás ellenére a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a szükséges tényadatok rendelkezésre állnak, ezért vizsgálta, hogy a tanulmányi szerződés milyen módon szűnt meg figyelemmel arra, hogy nemcsak elállás, de az Mt. 229. § (7) bekezdése szerinti munkavállalói azonnali hatályú felmondás esetén is jogosult a munkáltató a nyújtott támogatás visszakövetelésére.
- [25] A tanulmányi szerződés szükségképp határozott időre létrejött szerződés. Annak letelte előtt a tanulmányi szerződés megszüntethető elállással, munkavállalói azonnali hatályú felmondással vagy közös megegyezéssel. Elállás esetén a szerződéskötésre visszamenőleges hatállyal, azonnali hatályú felmondás esetén a jövőre nézve szűnik meg a tanulmányi szerződés. A közös megegyezésben a felek a tanulmányi szerződés megszűnésének időpontjáról szabadon állapotodnak meg. A nyújtott támogatás visszakövetelésére munkáltatói elállás, munkavállalói azonnali hatályú felmondás és a támogatás visszafizetését rögzítő közös megegyezéssel munkaviszony megszüntetése esetén van mód. A tanulmányi szerződést önmagában a munkaviszony megszüntetése - erre vonatkozó kifejezett jogszabályi rendelkezés hiányában - nem szünteti meg, e tekintetben a jogszabály változatlansága folytán a továbbiakban is alkalmazandó a korábbi bírói gyakorlat (BH2000.176.). Nem alkalmazható azonban az elsőfokú ítéletben hivatkozott BH2008.226. számú döntés, mert az a régi Mt. 113. § (2) bekezdésén alapult.
- [26] Az alperes nem állt el a tanulmányi szerződéstől, a felperes azonnali hatályú felmondással nem élt, és a felek írásbeli közös megegyezéssel sem szüntették meg a tanulmányi szerződést. A felperes 2017. március 24-ei nyilatkozatában kérelmezte a munkaviszony megszűnésére tekintettel a tanulmányi szerződés megszüntetését és az abból fakadó kötelek alóli mentesítését. Ez munkavállalói azonnali hatályú felmondásnak nem tekinthető. Az alperesnek az igazságügyi alkalmazotti jogviszony megszüntetéséről rendelkező ... számú okirata a tanulmányi szerződésre vonatkozó közös megegyezéssel megszüntetésnek nem minősül, a felek nem állapodtak meg abban, és a jogkövetkezményeket nem rendezték. A 2017. május 29-ei felszólításban sem állt el a tanulmányi szerződéstől az alperes.
- [27] Az Mt. 229. § (3) bekezdése szerint a tanulmányi szerződést írásba kell foglalni. Az Mt. 22. § (3), (4) bekezdése értelmében pedig a megállapodást, ha írásba kell foglalni, módosítani vagy megszüntetni is csak írásba lehet. Az alaki kötöttség megsértésével tett jognyilatkozat - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - érvénytelen. Az érvénytelenség jogkövetkezménye nem alkalmazható, ha a jognyilatkozat a felek egyező akaratából teljességbe ment. A felek nyilvánvalóan nem állapodtak meg a megszüntetés esetére irányadó visszafizetési kötelezettségben, ezért az alperes viszontkeresete alaptalan.
- [28] A tanulmányi szerződés semmisségének vizsgálata okafogyottá vált, mivel a szerződés olyan módon szűnt meg, mely alapján az alperes a nyújtott támogatás visszakövetelésére nem jogosult.

Az alperes felülvizsgálati kérelme és a felperes ellenkérelme

- [29] Az alperes felülvizsgálati kérelemben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság ítéletének helybehagyását kérte a felperes 815.850 forint megfizetésére kötelezésével. Ezután kamatot, illetve perköltséget is igényelt.
- [30] Az alperes álláspontja szerint a másodfokú bíróság ítélete megalapozatlan, ténybeli tévedést tartalmaz, eljárása jogszabálysértő, amely alapján jogszerűtlen döntést hozott.
- [31] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a tényállást, amellyel a másodfokú bíróság is egyetértett.
- [32] A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 3. § (2) bekezdése alapelveként határozza meg a kérelemhez kötöttség elvét. A felperes az eljárás során nem vitatta a

tanulmányi szerződés megszüntetésének tényét, ezen jognyilatkozat érvénytelenségére nézve joghatályos nyilatkozata nem volt, ugyanakkor a visszatérítés összegének megállapításával egyetértett. A keresetet a másodfokú eljárásban megváltoztatni nem lehet, illetve a fellebbezési kérelmet az elsőfokú ítéletnek fellebbezett részére nem lehet kiterjeszteni, figyelemmel a Pp. 247. § (1), (2) bekezdésének rendelkezéseire. A másodfokú bíróság az alaki kötöttség megsértésére hivatkozással állapította meg, hogy a viszontkereset alaptalan.

- [33] Az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette, hogy felperest a munkáltató által biztosított támogatás teljes összegének visszafizetési kötelezettsége terheli. Arról is helytállóan döntött, hogy a tanulmányi szerződés érvényesen létrejött, tehát nem semmis. Felperes nem vitásan nem tett eleget a tanulmányi szerződésben foglalt kötelezettségének, miszerint a képzettséget igazoló bizonyítvány bemutatását követően 3 évig az alperesnél a jogviszonyát fenntartja. A felperes külön kérelmében kezdeményezte a tanulmányi szerződés megszüntetését, azaz felmondta azt, illetve visszafizetés alóli mentesítését is kérte. Az elsőfokú bíróság kimondta, hogy a munkáltató humánusan járt el, hiszen a felperes jogviszonyát közös megegyezéssel szüntette meg, amely miatt a munkáltatót hátrány nem érheti. Egyebekben alperest megilleti az elállás joga is (Mt. 229. § (6) bekezdés).
- [34] Alperes álláspontja szerint a tanulmányi szerződést írásban megszüntették, amelyről felperes tájékoztatása is megtörtént. Ezen tény tartalmazza a jogviszony megszüntetésére vonatkozó határozat (...), a kilépő lap (2017. 04. 28. keltezéssel), majd a fizetési kötelezettség teljesítésére felhívást tartalmazó levél is (2017. 05. 29. keltezéssel). Ezen bizonyítékokat a valóságnak nem megfelelően értékelte a bíróság, amellyel megsértette a Pp. 206. §-ában foglaltakat.
- [35] A tanulmányi szerződést a felek egyező akaratuknak megfelelően, írásban szüntették meg, a felperes visszafizetési kötelezettségét ennek ellenére nem teljesítette. Ezt igazolja a felperes kérelme és ráutaló magatartása is, hiszen kétséget kizáróan tudta szerződésszegésének jogkövetkezményét, jogviszonya megszüntetése után a tanulmányi szerződésben foglalt jogait nem gyakorolta és kötelezettségeit nem teljesítette, tudomásul vette a munkáltató döntését. Irreleváns a másodfokú bíróság által hivatkozott BH2000.176. számú eseti döntés.
- [36] Az Mt. 229. § (7) bekezdése szerint a fél a tanulmányi szerződést azonnali hatállyal felmondhatja, továbbá munkavállalói felmondás esetén a munkáltató a nyújtott támogatást visszakövetelheti. Felperes mentességét alátámasztó tény és bizonyíték nem állt fenn.
- [37] A másodfokú bíróság az alaki kötöttség tekintetében téves következtetésre jutott. Az alperes nem sértette meg az Mt. 22. § (3), (4) bekezdésében foglaltakat, tekintettel a (2) bekezdés rendelkezéseire, miszerint írásbelinek kell tekinteni a nyilatkozatot, ha annak közlése az információ változatlan visszaidézésére, a nyilatkozattevő személyének és a megtétel időpontjának azonosítására alkalmas. Ezen kritériumnak a csatolt dokumentum minden tekintetben maradéktalanul megfelel, továbbá a felek egyező akaratából teljesedésbe ment. Jogszabály egyéb formai követelményt nem támaszt, így az Mt. 22. § (4) bekezdésében foglaltak alkalmazásának is helye van, az érvénytelenség jogkövetkezménye nem alkalmazható.
- [38] Az Mt. kommentár szerint megállapodás hiányában a tanulmányi szerződés hatályban marad, illetve a felmondás szabályai alkalmazhatók. Erre figyelemmel jelen ügyben alperes jogszerűen követeli a nyújtott támogatás visszafizetését, amelyre a viszontkereset irányult.
- [39] A felülvizsgálati kérelem összegzése szerint tény, hogy a tanulmányi szerződés érvényesen létrejött a felperes kezdeményezése nyomán, azaz nem semmis. A felperes magatartásával, jogviszonyának közös megegyezéssel történő megszüntetésével, és a végzettség megszerzésének elmaradásával a szerződési feltételeket önhibájából megszegte. Ezzel egyidejűleg a tanulmányi szerződést felmondta, így helytállni köteles vagyis a munkáltatót emiatt hátrány nem érheti.
- [40] Egyértelmű, hogy a szakmai végzettség megszerzése után a felperes nem kívánt az alperesnél alkalmazásban állni. A tanulmányi szerződés felmondása és a szerződésszegés bizonyított, a másodfokú bíróság döntése sem vitatta mindezt.
- [41] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [42] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [43] A Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint pedig, a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.
- [44] A fenti követelményeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti (1/2016. (II. 15.) PK. vélemény). Az alperes felülvizsgálati kérelmében az Mt. 43. §-ának megsértését nem panaszolta, így jelen eljárásban ezzel nem volt mód foglalkozni.
- [45] Alaptalanul állította az alperes a Pp. 3. § (3) bekezdése és a Pp. 247. § (1), (2) bekezdése megsértését. Mind a kereset, mind a viszontkereset a tanulmányi szerződéshez, illetve az azzal összefüggő igény összecszerűségéhez kapcsolódott, a bíróságok e körben folytatták le a bizonyítási eljárást, ezáltal a kérelemhez kötöttség elve nem sérült.
- [46] A per adataiból megállapíthatóan a felperes igazságügyi alkalmazotti jogviszonya 2017. április 30-ai hatállyal, közös megegyezéssel szűnt meg az alperesnél. Az ezt rögzítő okirat tartalmazza, hogy „tanulmányi szerződésből eredően Önt visszafizetési kötelezettség terheli”. Ebből következően, bár a jogviszony közös megegyezéssel megszűnt, a tanulmányi szerződésre mindez nem vonatkozott. A 2017. május 27-én kelt levél tartalmából megállapíthatóan az alperes a tanulmányi szerződéstől nem állt el, a felperes szerződésszegésére hivatkozva 815.850 forint megfizetését igényelte.
- [47] Helyesen hivatkozott a másodfokú bíróság arra a következetes ítélkezési gyakorlatra, amely szerint önmagában a munkaviszony megszüntetés - erre vonatkozó jogszabályi rendelkezés hiányában - a tanulmányi szerződést nem szünteti meg (Mt. 229. § (6) bekezdés, BH2000.176.). A nyújtott támogatás visszakövetelésére munkáltatói elállás, munkavállalói azonnali hatályú felmondás és a támogatás visszafizetését rögzítő, közös megegyezéssel munkaviszony megszüntetés esetén van mód.
- [48] Jelen esetben az alperes nem állt el a tanulmányi szerződéstől, a felek között létrejött közös megegyezéssel jogviszony megszüntetés (amely tehát nem a felperes egyoldalú jognyilatkozata volt) pedig nem szüntette meg ilyen módon a tanulmányi szerződést. Téves azon felülvizsgálati érvelés, hogy a felek a tanulmányi szerződést egyező akarattal, írásban megszüntették, erre vonatkozó bizonyíték ugyanis nem állt a bíróságok rendelkezésére (Pp. 164. §).
- [49] Az alperes felülvizsgálati kérelmében nem hivatkozott az Mt. 43. §-ában foglaltakra. Így nem lehetett jelen perben állást foglalni a szerződésben kikötött feltételek, így a szerződésszegésre alapított visszafizetési igényre vonatkozó kikötés jogszerűségéről.
- [50] Alaptalan az Mt. 22. § (2), (4) bekezdésére történő alperesi hivatkozás is. A munkáltató írásban tett félreérthetetlen elállási szándéka nem nyert igazolást, így a viszontkereset megalapozatlan volt.
- [51] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján.

Záró rész

- [52] A felülvizsgálati eljárásban a felperesnek igazolt költsége nem merült fel, ezért ebben a körben határozni nem kellett a Pp. 79. § (1) bekezdése alapján.
- [53] Az alperes személyes illetékmentessége folytán a felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a szerint.
- [54] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [55] Ez ellen az ítélet ellen a Pp. 271 § (1) bekezdés e) pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

Budapest, 2020. november 4.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró Dr. Stark Marianna s.k. bíró